

LANDMÆNDENES BIODIVERSITET LØSNINGER

■ Forord

Landmænd er gjort af et særligt stof. Deres dag starter, før en vis herre får sko på, de arbejder i hedebløge, regn og vind og er dybt forbundet til deres job 24 timer i døgnet, 7 dagen om ugen og 365 dage om året. Der er ingen tvivl om, at det kræver en særlig ansvarsbevidsthed, drivkraft og omstillingsparathed at være landmand. Og det er netop de kompetencer, som der er brug for i den igangværende bæredygtige udvikling.

En udvikling, der drevet af landbrugets egne og regeringens ambitiøse mål på klima-, miljø- og naturområdet. Fremtidens landmand vil ikke alene producere fødevarer af en tårnhøj kvalitet, fødevarer sikkerhed og effektivitet - hun vil også levere Verdensmål. Som ejere af over halvdelen af Danmarks areal, er Verdensmål #12 'Livet på land' ét af mange, som landets ambitiøse landmænd ønsker at gå forrest med og bidrage til.

Derfor samlede Tænk tanken Frej i projektet Landmændene tager fremtiden i egne hænder – vol. 2 30 af disse fra Nordsjællands Landboforening for sammen med Miljøminister Lea Wermelin (S) at udvikle løsninger til, hvordan landbruget i samarbejde med politikerne og regeringen kan fremtidssikre den danske natur og biodiversitet. I Frej tror vi nemlig på, at dette samspil er afgørende, når vi på tværs af land og by, landmand og politiker skal nå i mål med de store bæredygtighedsambitioner.

I denne folder kan du se ni konkrete initiativer fra dagen, som giver glimrende bud på, hvordan 'livet på land' fremover kan få endnu bedre forhold i det ganske land.

God læselyst.

Marie-Louise Boisen Lendal, Direktør i Frej
Kenneth Fredslund Hansen, Projektmedarbejder

Biodiversitet

1

Mere natur uden økonomiske konsekvenser

Reglerne for hektarstøtten gør det ufavorabelt for landmanden at give naturen mere plads. Det gælder både for udyrkede områder, som falder under §3 i Naturbeskyttelsesloven, og mht. dyrkningskantsregler, der kræver, at man pløjer helt ud. Hvis støtten bevares i disse situationer, kan våde huller, hjørner, kiler og kanter i marken blive overladt til naturen.

2

Mere viden

De fleste landmænd mangler uddannelse om, hvordan de kan forbedre naturens vilkår. Dét er en vigtig barriere for at skabe motivation til at gøre en positiv forskel. Efteruddannelse og mere undervisning på landbrugsskolerne er derfor nødvendig. Et "Naturakademi" som opsamler den eksisterende viden og gør den relevant for landmænd og landbrugskonsulenter kan så kimen til flere biodiversitetstiltag.

3

Partnerskaber

Partnerskaber med organisationer som Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Naturfredningsforening og Dansk Jægerforbund samt samarbejder landmænd imellem kan både styrke viden og skabe sammenhængende naturområder på tværs af bedrifter, hvor en øget biodiversitet er i fokus.

Biodiversitet

4

Landbrugets mål for biodiversitet

Landbruget har allerede sat et ambitiøst mål om klimaneutralitet i 2050. Skal miljø- og naturpolitikken i de kommende år formes med mest mulig hensyntagen til landbrugets udvikling, kræver det lignende mål for sektorens bidrag til biodiversiteten. Målene kan være lokale, regionale eller nationale og bruges som rettesnor for det fælles arbejde om at sikre biodiversiteten.

5

Fleksible regler

Efterafgrøder, hegning samt slåning af græs- og brakarealer er underlagt rigide regler. Løsnes der op for disse, kan andre typer af efterafgrøder, fri placering af kreaturhegn og fleksible datoer for slåning skabe bedre vilkår for naturen.

6

Redskaber og pointsystemer

Landbruget kan indstille, at de er interesserede i at stifte biodiversitetspartnerskaber, hvor der udvikles løsninger og forslag til regeringen for, hvordan biodiversitetsmålene kan nås. Herunder er det oplagt at indføre et pointsystem baseret på enkelte tiltags effekt for naturen, som den enkelte landmand kan belønnes eller tilgodeses efter.

Biodiversitet

7

Conservation Agriculture

Denne opblomstrende, pløjningsfrie dyrkningsform viser lovende resultater for både nedadgående fuglearter i agerlandet og nyttedyrene i og på jorden. At jordens frugtbarhed og dækningsbidrag bevares eller forbedres, gør kun Conservation Agriculture endnu mere interessant at forske mere i og udbrede.

8

Jordfordeling

Arealer bedre egnet til landbrug kan tilfalde landbruget, mens uegnede landbrugsarealer kan lades stå hen til naturen – herunder lavbundsjord. Nøgleordet for at få dette til at ske er jordfordeling. Skræddersyes jordfordelingsprojekterne, så landmænd kan se sig selv i det, kan det hurtigt tage fart.

9

Dyr skal på græs

De husdyr, som vi i fremtiden skal have, skal primært være ude på græs. Her skaber de nemlig levesteder for mange dyr og fungerer som en brilliant form for naturpleje. I dag er der ikke økonomi i at få sine husdyr ud af stalden.